

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 2 1 T 5 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

GASTRONOMIJA IN TURISTIČNE STORITVE

Izpitna pola 2

Četrtek, 9. junij 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, ravnilo ter
numerično žepno računalno brez grafičnega zaslona in možnosti simbolnega računanja.
Kandidat dobi konceptni list. Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani (1–12), od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 2 strani (13–14).

1. Hotel Brezno ima 60 ležišč. Preglednica prikazuje podatke pri načrtovanem mesečnem obsegu poslovanja nočitev v hotelu Brezno.

Planiran obseg poslovanja (število nočitev Q)	Stalni stroški (FC) v EUR	Spremenljivi stroški (VC) v EUR	Celotni stroški (TC) v EUR	Prihodek v EUR	Poslovni izid, dobiček/izguba v EUR
600		42.000	62.000	60.000	-2.000
1400		110.000		140.000	+10.000

- 1.1. Izračunajte manjkajoče podatke v preglednici in izračune vpišite v preglednico.

(2 točki)

- 1.2. Na podlagi podatkov v preglednici presodite in utemeljite, ali je ekonomsko upravičeno, da hotel Brezno posluje, če v njem beležijo na mesec povprečno 600 nočitev.

Presoja: _____

_____

Utemeljitev: _____

_____

(2 točki)

- 1.3. Koliko bi znašala izguba hotela Brezno, če bi hotel začasno zaprl?

(1 točka)

- 1.4. V hotelu Brezno so v letu 2019 beležili 18615 nočitev. Izračunajte, koliko odstotkov je bil hotel zaseden v tem letu. Rezultat zaokrožite na celo število.

Izračun:

Rezultat: _____

(1 točka)

2. V gostinskem obratu nabavijo 50 litrov vina. Nabavna vrednost za celotno količino nabavljenega vina brez DDV znaša 150 EUR.

2.1. Izračunajte nabavno ceno za 1 liter vina brez DDV.

Izračun:

Rezultat: _____

(1 točka)

2.2. Izračunajte vrednost marže za 1 liter vina. Delež marže pri vinu je 250 %. Rezultat zaokrožite na eno decimalno mesto natančno.

Izračun:

Rezultat: _____

(1 točka)

2.3. Izračunajte vrednost DDV, ki ga bodo gostu zaračunali pri prodaji 1 litra vina. Rezultat zaokrožite na eno decimalno mesto natančno.

Izračun:

Rezultat: _____

(1 točka)

2.4. Izračunajte prodajno ceno za 1 liter vina. Rezultat zaokrožite na celo število.

Izračun:

Rezultat: _____

(1 točka)

- 2.5. V gostinskem obratu znaša vrednost letne porabe vina 20.000 EUR. Izračunajte, kolikokrat na leto se v gostinskem obratu obrnejo zaloge vina, če imajo povprečno na zalogi vino v vrednosti 1.000 EUR.

Izračun:

Rezultat: _____

Obkrožite besedno zvezo ob poševnici, da boste dobili pravilno trditev.

Hitrost obračanja zalog vina **ima vpliv** / **nima vpliva** na višino potrebnih gibljivih sredstev v gostinskem obratu.

(2 točki)

3. Na slikah 1, 2 in 3 v barvni prilogi so gibanice iz različnih gastronomskih regij severovzhodne Slovenije.

- 3.1. Napišite imena gastronomskih regij, iz katerih izvirajo gibanice, prikazane na slikah 1, 2 in 3 v barvni prilogi.

Slika 1: _____

Slika 2: _____

Slika 3: _____

(1 točka)

- 3.2. Poimenujte evropsko shemo kakovosti, s katero je zaščiten gibanica na sliki 1 v barvni prilogi.

_____

(1 točka)

- 3.3. Kakšno vrsto testa potrebujemo za pripravo gibanice na sliki 2 v barvni prilogi?

_____

(1 točka)

4. Na embalaži tortelinov s sirovim polnilom so podatki o sestavinah in hranilni vrednosti.

Sestavine: testo (pšenični durum zdrob, voda, jajca, nejodirana sol), polnilo 24 % (voda, mozzarella 6 %, ricotta 3 % (iz sirotke), pšenična moka, pšenični durum zdrob, nejodirana sol, arome (vsebuje mleko), krompirjev škrob, riževa moka, začimbe, sladkor, začimbni ekstrakti, limonin zgoščeni sok), repično olje.

Povprečna hranilna vrednost	na 100 g
maščobe	2,9 g
– od tega nasičene maščobe	1,0 g
ogljikovi hidrati	31,0 g
– od tega sladkorji	2,1 g
prehranske vlaknine	1,7 g
beljakovine	8,5 g
sol	1,2 g

- 4.1. Izračunajte energijsko vrednost porcije tortelinov (125 g).

(1 točka)

- 4.2. Izračunajte, kolikšen delež priporočenega dnevnega vnosa predstavlja porcija tortelinov, če je priporočen dnevni vnos za povprečno odraslo osebo 8400 kJ.

(1 točka)

- 4.3. Kateri skupini vegetarijancev lahko ponudimo torteline s sirovim polnilom?

_____

(1 točka)

5. V Sloveniji imamo več vrst žganja z zaščiteno geografsko označbo. Oglejte si sliko 4 v barvni prilogi in rešite naloge.
- 5.1. Poimenujte žganje z zaščito ZGO, proizvedeno na območju, ki je na sliki 4 v barvni prilogi označeno s črko A.
- _____
- (1 točka)*
- 5.2. Opišite proizvodnjo žganja z zaščito ZGO na območju, ki je na sliki 4 v barvni prilogi označeno s črko B.
- _____
- _____
- _____
- (1 točka)*
- 5.3. Navedite dva razloga za ohranjanje tradicionalne žganjekuhe.
- _____
- _____
- (1 točka)*
6. Narodne noše slovenskih pokrajin so zelo raznovrstne.
- 6.1. Za katero slovensko pokrajino je značilna narodna noša, ki je na sliki 5 v barvni prilogi? Obkrožite pravičen odgovor.
- Prekmurje   Gorenjska   Bela krajina   Štajerska
- (1 točka)*
- 6.2. Kako imenujemo pokrivalo, ki je značilno za žensko nošo na sliki 5 v barvni prilogi?
- _____
- (1 točka)*
- 6.3. Del moške narodne noše na sliki 5 v barvni prilogi so irhovke/irharice. Pojasnite, kaj so irhovke/irharice.
- _____
- (1 točka)*
- 6.4. Uporaba narodne noše je način ohranjanja dediščine oblačilne kulture. Navedite primer uporabe narodne noše v današnjem času.
- _____
- (1 točka)*

7. Besedilo opisuje mesto v Sloveniji.

Mesto je po velikosti in gospodarskem pomenu tretje slovensko mesto. Leži ob sotočju Voglajne in Savinje v jugovzhodnem delu velike kotline, na križišču glavnih cest proti Ljubljani, Mariboru in Velenju. Nad mestom se še danes dviguje grad, ki je največja srednjeveška utrdba v Sloveniji.

(Prirejeno po: Slovenija: turistični vodnik, str. 75, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2009.)

7.1. Poimenujte mesto, ki je opisano v besedilu.

_____

(1 točka)

7.2. Opisano mesto, podobno kot tudi druga večja naselja v Sloveniji, leži v kotlini. Razložite, kaj je kotlina.

_____
_____

(1 točka)

7.3. Med naštetimi gospodarskimi dejavnostmi obkrožite tisto, ki je povezana z reko Savinjo, in razložite, s čim se ukvarja ta dejavnost.

furmanstvo   glažutarstvo   oglarstvo   flosarstvo   tovorništvo

Razlaga: _____

_____
_____

(1 točka)

8. Vodstvo hotela določi, katere goste lahko obravnavajo kot zelo pomembne osebe (VIP-goste).

8.1. Kateri gosti so lahko v hotelu obravnavani kot VIP-gosti? Navedite dva primera.

_____
_____

(1 točka)

8.2. Napišite dve storitvi, ki jih hotel ponuja VIP-gostom.

_____
_____

(1 točka)

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2 – Gastronomija in turistične storitve)*Slika 1*

(Vir: <https://cosmopolitan.metropolitan.si/>. Pridobljeno: 30. 12. 2020.)

Slika 2

(Vir: <https://www.tednik.si/druzba/>. Pridobljeno: 30. 12. 2020.)

Slika 3

(Vir: <https://www.prlekija-on.net/>. Pridobljeno: 30. 12. 2020.)

Slika 4

(Prirejeno po: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2652/index1.html>. Pridobljeno: 30. 12. 2020.)

Slika 5

(Vir: http://www.slovenia.info/pictures/photoalbum/2003/420_big_ce_26.jpgvecja.jpg. Pridobljeno: 15. 1. 2015.)